

**Procedury bezpieczeństwa
w Technicznych Zakładach Naukowych
im. gen. Władysława Sikorskiego w Częstochowie**

Załącznik do zarządzenia nr 12/2019 dyrektora TZN w Częstochowie

Wykaz procedur

Procedura reagowania wobec sprawcy cyberprzemocy	2
Procedura reagowania wobec ofiary cyberprzemocy	2
Procedura w przypadku wnoszenia przez uczniów przedmiotów niebezpiecznych dla życia	2
Zadania wychowawcy klasy mające na celu systematyczne uczęszczanie uczniów na zajęcia lekcyjne	3
Procedura zwalniania ucznia z zajęć lekcyjnych na prośbę rodzica lub ucznia pełnoletniego.	3
Procedura postępowania w przypadku opuszczenia przez ucznia zajęć bez usprawiedliwienia.....	4
Procedura postępowania w sytuacji wypadku ucznia w szkole.....	5
Procedura postępowania w sytuacjach podejrzenia ucznia, że jest pod wpływem alkoholu lub innego środka odurzającego	5
Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia ucznia o posiadaniu substancji psychoaktywnych.....	5
Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia ucznia o przyniesieniu do szkoły alkoholu.....	6
Procedura postępowania w sytuacji popełnienia przez ucznia czynu karalnego.....	6
Procedura postępowania wobec ucznia który stał się ofiarą czynu karalnego lub agresji.....	6
Procedura postępowania wobec ucznia, który zachowuje się agresywnie	6
Procedura w przypadku podłożenia ładunku wybuchowego.....	7
Procedura postępowania w przypadku podłożenia podejrzanego pakunku.....	7
Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły	8
Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły	9
Procedura postępowania w przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:	10
Postępowanie w przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:.....	10
Procedura zachowania podczas ewakuacji.	10
Procedura pełnienia dyżurów.....	12
Placówki do których można zgłosić się o wsparcie w sytuacjach wymagających pomocy psychologiczno – pedagogicznej	13
Karta zwolnienia	13

Procedura reagowania wobec sprawcy cyberprzemocy

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia (*rodzaj materiału, sposób rozpowszechniania, ustalenie sprawcy, świadków zdarzenia*).
3. Zabezpieczenie dowodów.
4. Powiadomienie dyrektora, pedagoga szkolnego.
5. Analiza zdarzenia przy współudziale wychowawcy, pedagoga i dyrektora.
6. Gdy sprawca jest nieznanymi:
 - a) Przerwanie aktu cyberprzemocy (*zawiadomienie administratora serwisu w celu ustalenia materiału*).
 - b) Powiadomienie policji .
7. Gdy sprawca jest uczniem szkoły:
 - a) Powiadomienie rodziców lub opiekuna prawnego sprawcy.
 - b) Poinformowanie o dalszym postępowaniu i konsekwencjach wobec dziecka.
 - c) Powiadomienie policji lub sądu rodzinnego.
 - d) Zobowiązanie ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcie materiałów z Sieci.
 - e) Zastosowanie konsekwencji regulaminowych.
8. Zapewnienie pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczniowi – sprawcy.
9. Monitoring.

Procedura reagowania wobec ofiary cyberprzemocy

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.
2. Rozmowa z ofiarą cyberprzemocy (*wsparcie, porada*).
3. Ujawnienie okoliczności zdarzenia (*rodzaj materiału, sposób rozpowszechnienia, ustalenie sprawców, świadków zdarzenia*).
4. Zabezpieczenie dowodów.
5. Powiadomienie dyrektora, pedagoga szkolnego.
6. Analiza zdarzenia.
7. Poinformowanie rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu, o działaniach szkoły, porada i pomoc.
8. Powiadomienie policji lub sądu rodzinnego.
9. Zapewnienie pomocy psychologiczno – pedagogicznej poszkodowanemu uczniowi.
10. Monitorowanie sytuacji ucznia.

Procedura w przypadku wnoszenia przez uczniów przedmiotów niebezpiecznych dla życia

Przedmioty, których wnoszenie na teren szkoły jest zabronione, to przedmioty takie, jak: noże, scyzoryki, szpikulce, żyłki, lasery, kije baseballowe, gaz, straszaki broni palnej, petardy, pałki gumowe, kastety, narkotyki, dopalacze, elektroniczne papierosy, przedmioty zagrażające zdrowiu i życiu uczniów, itp.

Jeżeli nauczyciel zauważy u ucznia niebezpieczne narzędzie lub uzyska informację, że uczeń posiada niedozwolone narzędzie (z wyjątkiem narkotyków i dopalaczy, których zauważenie stanowi oddzielne zasady postępowania), zobowiązany jest do podjęcia następujących działań:

1. Nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu (*jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, należy go poinformować, że ma obowiązek oddać przedmiot do depozytu*),
2. Powiadamia o sytuacji wychowawcę klasy, a w dalszej kolejności pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły,
3. Wychowawca/pedagog deponuje niebezpieczne narzędzie w gabinecie dyrektora szkoły,
4. Wychowawca powiadamia rodziców i wzywa ich do odbioru narzędzia,
5. Wychowawca i dyrektor przeprowadzają rozmowę uświadamiająco-dyscyplinującą z uczniem i jego rodzicami,
6. Jeśli uczeń odmawia oddania niebezpiecznego narzędzia, nauczyciel odizolowuje go od pozostałych uczniów, korzystając z pomocy innych pracowników szkoły, a dyrektor szkoły decyduje o konieczności zawiadomienia policji,
7. Dalsze postępowanie prowadzi policja,
8. Kara dostosowana do wagi przewinienia, zgodnie ze statutem szkoły,

Zadania wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego:

1. Wezwanie rodziców/prawnych opiekunów do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu,
2. Powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
3. Obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub ,jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności dyrektora szkoły,
4. Wraz z dyrektorem szkoły przeprowadzenie rozmowy z uczniem i jego rodzicami, ustalenie dalszego działania wychowawczego i poinformowanie o dalszych procedurach postępowania.

Zadania wychowawcy klasy mające na celu systematyczne uczęszczanie uczniów na zajęcia lekcyjne

1. Wychowawca klasy czuwa nad systematycznym uczęszczaniem uczniów na zajęcia lekcyjne .
2. Wychowawca klasy współpracuje w tym zakresie z:
 - a) Rodzicami uczniów,
 - b) Nauczycielami uczącymi w klasie.
 - c) Pedagogiem szkolnym,
 - d) Dyrekcją szkoły
 - e) Kierownikiem szkolenia praktycznego.
3. Na początku każdego roku szkolnego, na pierwszym zebraniu z rodzicami, wychowawca klasy informuje – w przypadku klas pierwszych, a przypomina – w przypadku klas starszych, rodziców uczniów o:
 - a) Obowiązku usprawiedliwiania nieobecności dzieci w szkole poprzez dostarczanie zwolnienia lekarskiego, osobiste usprawiedliwienie nieobecności dziecka u wychowawcy klasy lub wpis w zeszycie zwolnień.
 - b) Zasadach podejmowania działań profilaktycznych i interwencyjnych. Fakt ten wychowawca klasy odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.

Procedura zwalniania ucznia z zajęć lekcyjnych na prośbę rodzica lub ucznia pełnoletniego.

1. W wyjątkowych sytuacjach (specjalistyczne badanie lekarskie, sytuacja losowa, rodzinna itp.) uczeń może być zwolniony z zajęć przez wychowawcę / wicedyrektora / dyrektora szkoły na podstawie pisemnego oświadczenia rodziców / prawnych opiekunów lub ucznia pełnoletniego zawierającego

- rzeczowe uzasadnienie (załącznik nr 1). Nie można zwolnić ucznia z zajęć lekcyjnych na podstawie rozmowy telefonicznej z rodzicem/prawnym opiekunem.
2. Zwolnić ucznia niepełnoletniego z lekcji może tylko rodzic/opiekun prawny. Rodzic / opiekun prawny informuje o tym fakcie wychowawcę klasy, a podczas jego nieobecności dyrektora szkoły. Wypełnia przy tym kartę zwolnienia (załącznik nr 1), której wzór znajduje się na końcu dokumentu.
 - a) Uczeń przedkłada wychowawcy / wicedyrektorowi / dyrektorowi szkoły zwolnienie (załącznik nr 1) napisane w 2 egzemplarzach: jedno w zeszytce kontaktowym drugie na kartce.
 - b) Wychowawca / wicedyrektor / dyrektor szkoły zwalnia ucznia i składa podpis potwierdzający zwolnienie na obydwu egzemplarzach. Zwolnienie na kartce zostaje przekazane wychowawcy do jego dokumentacji.
 - c) Wychowawca odnotowuje w dzienniku lekcyjnym zwolnienie ucznia na wszystkich lekcjach, z których uczeń jest zwolniony (*jako nieobecność usprawiedliwioną*).
 - d) W losowych przypadkach rodzic może zwolnić ucznia niepełnoletniego, pisząc w dzienniku elektronicznym do wychowawcy / wicedyrektora / dyrektora wiadomość o treści określonej w załączniku nr 1. Wiadomość musi być napisana z konta rodzica / opiekuna.
 3. W przypadku braku w zwolnieniu istotnych informacji tj. imienia i nazwiska dziecka, daty i godziny zwolnienia, rzeczowego uzasadnienia, podpisu rodzica / prawnego opiekuna / ucznia pełnoletniego oraz oświadczenia „Biorę odpowiedzialność prawną za pobyt i bezpieczeństwo swoje / mojego dziecka w drodze ze szkoły, jak i w godzinach, kiedy zgodnie z planem odbywają się lekcje (zajęcia) osoby zwalnianej” - uczeń nie będzie zwolniony.

Procedura postępowania w przypadku opuszczenia przez ucznia zajęć bez usprawiedliwienia

1. Wychowawca klasy podejmuje działania interwencyjne w przypadku stwierdzenia, że:
 - a) Ciągła nieusprawiedliwiona nieobecność ucznia w szkole trwa cztery dni.
 - b) Uczeń opuszcza bez usprawiedliwienia pojedyncze godziny lekcyjne.
2. Działania wychowawcy klasy polegają na:
 - a) Telefonicznym lub pisemnym poinformowaniu rodziców o nieobecności dziecka w szkole; fakt ten wychowawca klasy odnotowuje w dzienniku lekcyjnym
 - b) Pisemnym wezwaniu rodziców listem poleconym do szkoły
 - c) Zgłoszeniu sprawy ucznia pedagogowi szkolnemu.
3. Pedagog szkolny prowadzi ewidencję uczniów opuszczających bez usprawiedliwienia zajęcia lekcyjne.
4. Pedagog szkolny podejmuje następujące działania mające na celu poprawę sytuacji szkolnej ucznia:
 - a) Przeprowadzenie rozmowy interwencyjnej z uczniem. Z rozmowy tej sporządza się notatkę.
 - b) Rozmowa z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia, w czasie której ustalone zostaną dalsze działania wobec ucznia, zasady współpracy między rodzicami a szkołą (kontrakt).
 - c) Kontakt z kierownikiem szkolenia praktycznego w celu ustalenia, czy uczeń uczęszcza na zajęcia praktyczne.
 - d) Podjęcie przez szkołę oddziaływań wychowawczych, np. zwiększenie nadzoru nad uczniem, spotkania z pedagogiem, skierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej.
5. W przypadku, gdy szkoła wyczerpie wszystkie możliwe środki wychowawcze lub w przypadku braku współpracy z rodzicami lub / i z uczniem, pedagog szkolny zgłasza sprawę ucznia do Sądu Rejonowego lub na Policję.

Procedura postępowania w sytuacji wypadku ucznia w szkole

1. Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanemu Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów ucznia) i dyrektora szkoły
3. Wezwanie pogotowia ratunkowego, oraz powiadomienie policji, jeżeli wymaga tego sytuacja. W przypadku stwierdzenia przez pogotowie potrzeby pobytu ucznia w szpitalu, zapewnić uczniowi opiekę w drodze do szpitala.
4. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone.
5. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki (będąc w kontakcie z rodzicami / opiekunami prawnymi oraz dyrektorem szkoły) i odpowiada za nie.
6. Umożliwienie przez dyrektora szkoły prowadzenia działań przez zespół powypadkowy

Procedura postępowania w sytuacjach podejrzenia ucznia, że jest pod wpływem alkoholu lub innego środka odurzającego

1. Odizolowanie ucznia od reszty klasy w miejsce, gdzie nie będzie sam oraz nie będzie zagrożone jego zdrowie lub życie – gabinet profilaktyki zdrowotnej, gabinet pedagoga szkolnego, gabinet wicedyrektorów szkoły.
2. Rozmowa z uczniem (o ile jest to możliwe): ustalenie danych osobowych ucznia, ustalenie ilości, miejsca spożycia, ewentualnie osób, które uczestniczyły w picciu alkoholu lub odurzaniu się.
3. Jeśli będzie konieczne, wezwanie lekarza w celu udzielania pomocy medycznej.
4. Zawiadomienie o fakcie dyrekcji szkoły, rodziców (prawnych opiekunów) ucznia oraz policji lub straży miejskiej.
5. Sporządzenie notatki, którą podpisują rodzice i przekazanie ucznia rodzicom.
6. W przypadku nie stawienia się rodziców, o pozostaniu ucznia w szkole bądź przewiezieniu go do placówki służby zdrowia, czy przekazaniu policji, decyduje lekarz udzielający pomocy w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
7. W przypadku, gdy rodzic odmawia odebrania dziecka ze szkoły, nauczyciel zawiadamia policję.
8. Rozmowa interwencyjna z uczniem i jego rodzicami, podczas której ustalone zostaną dalsze działania (kontrakt).
9. W przypadku, gdy zdarzenia powtarzają się (uczeń jest pod wpływem alkoholu lub innego środka odurzającego), mimo prowadzonej działalności profilaktycznej, pedagog szkolny powiadamia policję lub sąd rodzinny.

Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia ucznia o posiadaniu substancji psychoaktywnych

1. Zabezpieczenie substancji przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym zniszczeniem (konieczność obecności innej osoby - nauczyciela, pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły), odizolowanie ucznia podejrzanego (*gabinet profilaktyki zdrowotnej, gabinet pedagoga, gabinet wicedyrektorów, zapewnienie dziecku opieki*).
2. Rozmowa z uczniem – ustalenie danych osobowych ucznia.

3. Sporządzenie notatki dotyczącej zdarzenia.
4. Powiadomienie dyrekcji szkoły.
5. Powiadomienie policji (*nauczyciel nie przeszukuje teczki i odzieży ucznia*).
6. Powiadomienie o zdarzeniu rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
7. Rozmowa interwencyjna z uczniem i jego rodzicami, podczas której ustalone zostaną dalsze działania (kontrakt).

Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia ucznia o przyniesieniu do szkoły alkoholu

1. Zabranie uczniowi alkoholu.
2. Odizolowanie od pozostałych uczniów (*gabinet profilaktyki zdrowotnej, gabinet pedagoga szkolnego, gabinet wicedyrektorów szkoły*), zapewnienie dziecku opieki.
3. Rozmowa interwencyjna z uczniem: ustalenie danych osobowych ucznia, ustalenie pochodzenia alkoholu, ewentualnie osób, które uczestniczyły w zakupie.
4. Powiadomienie dyrektora szkoły.
5. Sporządzenie notatki o przyniesieniu przez ucznia alkoholu do szkoły (podanie rodzaju alkoholu, osób-świadków). Podpisanie notatki przez rodzica.
6. Rozmowa interwencyjna z uczniem i jego rodzicami, podczas której ustalone zostaną dalsze działania (kontrakt).
7. W przypadku, gdy zdarzenia powtarzają się, mimo prowadzonej działalności profilaktycznej, pedagog szkolny powiadamia policję lub sąd rodzinny.

Procedura postępowania w sytuacji popełnienia przez ucznia czynu karalnego

1. Zawiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu, ewentualnych świadków, zabezpieczenie dowodów przestępstwa.
3. Sporządzenie notatki dotyczącej zdarzenia.
4. Powiadomienie policji.
5. Rozmowa interwencyjna z uczniem i jego rodzicami, podczas której ustalone zostaną dalsze działania (kontrakt).

Procedura postępowania wobec ucznia który stał się ofiarą czynu karalnego lub agresji

1. Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej.
2. Wezwanie pogotowia ratunkowego, gdy ofiara doznała obrażeń.
3. Powiadomienie dyrektora szkoły.
4. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia oraz poinformowanie ich o możliwości zgłoszenia sprawy na policję.
5. Powiadomienie policji na wniosek ucznia pełnoletniego lub rodziców (prawnych opiekunów) ucznia niepełnoletniego.
6. Udzielenie wsparcia uczniowi poprzez rozmowę z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym lub skierowanie ucznia do poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Procedura postępowania wobec ucznia, który zachowuje się agresywnie

1. Odizolowanie ucznia od reszty klasy w miejsce, gdzie nie będzie sam oraz nie będzie zagrożone jego zdrowie i życie – gabinet profilaktyki zdrowotnej, gabinet pedagoga szkolnego, gabinet wicedyrektorów szkoły.

2. Rozmowa interwencyjna z uczniem.
3. Zawiadomienie o fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
4. Sporządzenie notatki, którą podpisuje rodzic i przekazanie ucznia rodzicom.
5. W przypadku, gdy nie ma możliwości powiadomienia rodziców ucznia lub rodzice odmawiają odebrania dziecka ze szkoły, uczeń zostaje przekazany policji lub Straży Miejskiej.
6. Rozmowa interwencyjna z uczniem i jego rodzicami, podczas której ustalone zostaną dalsze działania (kontrakt).
7. W przypadku, gdy zdarzenia powtarzają się (uczeń jest pod wpływem alkoholu lub innego środka odurzającego) mimo prowadzonej działalności profilaktycznej, pedagog szkolny powiadamia policję lub sąd rodzinny.

Procedura w przypadku podłożenia ładunku wybuchowego

Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1. Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętanie jak największą ilość szczegółów - uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu
2. Zapisanie lub zapamiętanie uzyskanych informacji
3. Poinformowanie niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osoby odpowiedzialnej w szkole za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły
4. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpoczęcie ewakuacji zgodnie z planem ewakuacji.
5. Nie używanie telefonu komórkowego (*eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy*)
6. Sprawdzenie, jeżeli jest taka możliwość, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia.
7. Wykonywanie poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb
8. W miejscu ewakuacji policzenie wszystkich uczniów i poinformowanie osoby odpowiedzialnej za kierowanie działaniami kryzysowymi
9. Poinformowanie rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

Procedura postępowania w przypadku podłożenia podejrzanego pakunku

Podejrzanym pakunkiem jest przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznaną substancją.

W przypadku podejrzenia jej otrzymania należy:

1. Odizolować miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzanym pakunkiem jest ładunek wybuchowy, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona
2. Nie dotykać, nie otwierać i nie przesuwając podejrzanego pakunku - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania
3. Okryć pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji
4. Poinformować o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury
5. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji
6. Nie używać telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy
7. Bezwzględnie wykonywać polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb

8. W miejscu ewakuacji policzyć wszystkich uczniów i poinformować osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi
9. Poinformować rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły

Przez zagrożenie chemiczne rozumiemy uwolnienie niebezpiecznych dla ludzi i środowiska pierwiastków chemicznych oraz ich związków, mieszanin lub roztworów występujących w środowisku lub powstałych w wyniku działalności człowieka.

Sytuacja, gdy nastąpiło skażenie szkoły (*szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną - np. telefon o zamiarze ataku*).

Należy wówczas:

1. Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
2. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku
3. W budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
4. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń
5. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
6. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
7. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się.

Należy wówczas:

1. Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
2. Przykryć substancję (np. kocem), aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się
3. Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
4. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
5. Powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję
6. Zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
7. Natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia
8. Jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka / torby
9. Po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb
10. W budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne

11. Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.
12. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń
13. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
14. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. Gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:

Należy wtedy:

1. Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
2. Powiadomić dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję
3. Przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się
4. Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
5. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzaną substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
6. Ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły
7. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia
8. W szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny
9. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły

Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec.

1. Jeżeli nie było szansy na ucieczkę, ukryć się, zamknąć drzwi na klucz (zabarykadować się)
2. Wyciszyć i uspokoić uczniów
3. Zaopiekować się uczniami, a szczególnie uczniami, którzy potrzebują pomocy
4. Nakazać wszystkim bezwzględnie wyciszyć lub wyłączyć telefony
5. Poinformować policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji
6. Jeśli to możliwe, zasłonić okno, zgasić światło
7. Nie przemieszczać się
8. Stać poniżej linii okien, zejść ze światła drzwi
9. Zejść z linii strzału, położyć się na podłodze
10. Jeżeli padną strzały, nie krzyczeć
11. Nie otwierać nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi.

12. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podjąć walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia (*w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia*)

Procedura postępowania w przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

1. Wykonywać bezwzględnie polecenia napastnika
2. Na żądanie terrorystów oddać im przedmioty osobiste, np. telefon
3. Poinformować, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia
4. Nie patrzeć terrorystom w oczy, unikać kontaktu wzrokowego
5. Nigdy nie odwracać się plecami do napastnika
6. Nie zwracać na siebie uwagi
7. Nie lekceważyć napastnika i nie przejawiać objawów agresji
8. Nie oszukiwać terrorysty
9. Uspokoić uczniów, zawsze zwracać się do nich po imieniu
10. Poinformować napastnika o uczniach ze schorzeniami
11. Pytać zawsze o pozwolenie, np. chcąc zwrócić się do uczniów
12. Zawsze korzystać z dobrej woli terrorysty - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będzie można napić się czy zjeść posiłek.

Postępowanie w przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

1. Nie uciekać z miejsca zdarzenia, nie wykonywać gwałtownych ruchów (*możesz zostać uznany za terrorystę - policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar*)
2. Nie próbować pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi
3. Położyć się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy (taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników)
4. Słuchać poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawać się jej działaniom
5. Nie trzymać oczu w przypadku użycia gazów łzawiących (tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego)
6. Pytać o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami
7. Odpowiadać na pytania funkcjonariuszy
8. Być przygotowany na traktowanie jako potencjalnego terrorysty dopóki tożsamość nie zostanie potwierdzona
9. Po wydaniu polecenia wyjścia – opuścić pomieszczenie jak najszybciej, oddalić się we wskazanym kierunku
10. Nie zatrzymywać się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru

Procedura zachowania podczas ewakuacji.

Ewakuacji ogłaszanej w Szkole podlegają również znajdujące się w budynku szkoły instytucje: Biuro Finansów Oświaty i Bursa Miejska.

Miejsce zbiórki wszystkich ewakuowanych osób - parking od strony al. Jana Pawła II obok boisk „Orlik” – *chyba, że podczas ogłaszania alarmu wskazano inaczej.*

Przydział obowiązków i organizacja działania:

-- Dyrektor Szkoły:

1. Po otrzymaniu informacji o zagrożeniu podejmuje decyzję o ewakuacji.
2. Nakazuje ogłoszenie alarmu i powiadomienie specjalistycznych służb ratowniczych oraz Biura Finansów Oświaty i Bursy Miejskiej.
3. Podaje komunikat przez radiowęzeł - „Uwaga, alarm Zdarzenie: Zarządzam ewakuację osób z budynku Szkoły. Miejsce zbiórki: ” (powtarzany trzykrotnie).
4. Organizuje i kieruje akcją ratowniczą i ewakuacyjną:
 - Określa miejsce ewakuacji ludzi i ewakuowanego mienia,
 - Wprowadza zakaz wejścia i wjazdu na teren szkoły osób postronnych,
 - Nakazuje uruchomienie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji w szczególności: otwarcie wyjść ewakuacyjnych, ochronę dokumentacji szkoły, wyłączenie zasilania instalacji elektrycznej.
5. Współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi

-- Sekretariat Szkoły Zgodnie z decyzją Dyrektora Szkoły:

1. Alarmuje niezwłocznie osoby będące w obiekcie szkoły i strefie zagrożenia,
2. Wzywa Państwową Straż Pożarną - zgłasza zagrożenie pożarowe,
3. Powiadamia konserwatora, portiera i personel pomocniczy szkoły,
4. Nadzoruje zabezpieczenie (ewakuację) ważnego mienia, dokumentów, urządzeń, pieczęci itp.

-- Portier:

1. Sygnałem alarmowym wzywa do natychmiastowej ewakuacji - sygnał dźwiękowy- trzy dzwonki długie w krótkich odstępach czasu,
2. Wstrzymuje wejście na teren szkoły,
3. Pomaga w utrzymaniu dyscypliny przy wejściu ewakuacyjnym,
4. Wychodzi z obiektu jako ostatni.

-- Personel pomocniczy szkoły (sprzątaczk, szatniarki):

1. Otwierają pozostałe drzwi ewakuacyjne szkoły,
2. Po upewnianiu się o drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych, pomagają w ewakuacji- sprawdzają czy w toaletach, klasach, na korytarzach i innych pomieszczeniach nie pozostała jakaś osoba.

-- Nauczyciele:

1. Odpowiadają za bezpieczeństwo uczniów, z którymi mają lekcję w momencie wszczęcia alarmu. Nie oddalają się od swojej grupy pod żadnym pozorem i są bezwzględni w egzekwowaniu posłuchu i dyscypliny,
2. Nakazują pozamykanie okien w klasach,
3. Dokonują przeliczenia uczniów przed opuszczeniem klasy i wyprowadzają ich na miejsce zbiórki, zabierają dziennik lekcyjny,
4. Wyprowadzają młodzież z budynku szkoły zgodnie z oznakowaniem dróg ewakuacyjnych,
5. W wyznaczonym miejscu ewakuacji ponownie sprawdzają obecność uczniów po czym niezwłocznie przekazują informacje o stanie osobowym uczniów Dyrektorowi Szkoły- o wszelkich różnicach powiadamiają kierującego ewakuacją,
6. Nauczyciele przebywający w pokoju nauczycielskim, którzy nie mają lekcji zabierają pozostawione dzienniki lekcyjne.

-- Uczniowie:

Każdy uczeń po usłyszeniu alarmu ewakuacyjnego powinien bezwzględnie dostosować się do poleceń nauczyciela lub osoby prowadzącej zajęcia. Jeżeli uczniowie przebywają sami to do momentu przybycia kogoś z personelu szkoły czynnościami kieruje gospodarz klasy a w razie jego nieobecności osoba funkcyjna w klasie, wówczas należy:

1. Przerwać zajęcia,
2. Pozamykać okna,
3. Wyłączyć urządzenia elektryczne,
4. Zabrać swoje rzeczy osobiste z klasy,
5. Wyjść z pomieszczenia pozostawiając niezamknięte drzwi na klucz,
6. Zawiadomić sąsiadów o alarmie,
7. Nie zabierać rzeczy z szatni,
8. Na komendę, bez paniki, żwawym krokiem (nie biegiem) w sposób uporządkowany (dwuszereg) udać się do wyjścia ewakuacyjnego,
9. Niezwłocznie meldować nauczycielowi o przypadkach szczególnych, np.: przekazać znane informacje o uczniach przebywających poza klasą (np. w toalecie), zgłaszać natychmiastowo przypadki zasłabnięcia, omdlenia itp.
10. Po wyjściu z obiektu szkoły ustawić się w wyznaczonym miejscu ewakuacji.

- Konserwator:

1. Wyłącza główne zasilanie elektryczne obiektu i składa meldunek o wykonaniu zadania kierującemu ewakuacją.

Procedura pełnienia dyżurów

Postanowienia ogólne

1. Dyżur nauczycieli podczas przerw międzylekcyjnych jest integralną częścią procesu dydaktyczno-wychowawczego szkoły i wchodzi w zakres podstawowych obowiązków nauczyciela, za które nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie.
2. Miejscem dyżuru są: korytarze, sanitariaty, szatnia.
3. Dyżury pełnione są codziennie na każdej przerwie międzylekcyjnej oraz 10 minut przed pierwszą lekcją.
4. Pełnienie dyżurów obowiązuje wszystkich pracowników pedagogicznych szkoły, z wyjątkiem osób zwolnionych przez dyrektora szkoły.
5. Harmonogram dyżurów międzylekcyjnych, na podstawie tygodniowego rozkładu zajęć, układają nauczyciele wyznaczeni przez dyrektora szkoły.
6. Harmonogram dyżurów znajduje się w pokoju nauczycielskim, w gabinecie wicedyrektora oraz w gabinecie dyrektora szkoły.
7. Nauczyciel odbywający zastępstwo za nieobecnego pracownika przyjmuje także jego dyżur po zakończonej lekcji. Jeśli nauczyciel w tym czasie pełni własny dyżur, zgłasza to wicedyrektorowi, który do pełnienia dyżuru wyznacza innego nauczyciela.
8. Nauczyciel pełniący dyżur ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo dzieci w rejonie wyznaczonym do pełnienia dyżuru.
9. Niewywiązywanie się przez nauczyciela z wyżej wymienionych obowiązków pociąga za sobą konsekwencje służbowe.
10. Zmiana harmonogramu następuje po każdej zmianie tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych.

Obowiązki nauczyciela pełniącego dyżur

1. Nauczyciele zobowiązani są punktualnie rozpoczynać dyżur w wyznaczonym miejscu, zgodnie z harmonogramem dyżurów nauczycielskich.
2. Nauczyciele dyżurujący nie zajmują się w czasie pełnienia dyżuru czynnościami przeszkadzającymi w rzetelnym pełnieniu dyżuru.
3. Nauczyciele pełniący dyżur są zobowiązani do wpływania na właściwą dyscyplinę zachowania uczniów w trakcie przerw.
4. Nauczyciel pełniący dyżur eliminuje wszystkie sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu uczniów, wydaje zakazy i egzekwuje ich wykonanie przez uczniów.
5. Nauczyciel nie może pod żadnym pozorem zejść z dyżuru bez ustalenia zastępstwa i poinformowania o tym fakcie dyrektora lub wicedyrektora.
6. Nauczyciel dyżurujący informuje wychowawcę o niewłaściwym zachowaniu się uczniów w czasie przerwy.
7. Nauczyciel pełniący dyżur nie dopuszcza do przebywania osób niepowołanych w budynku szkolnym podczas przerwy. Zgłasza dyrektorowi szkoły pobyt na terenie budynku osób niepowołanych.
8. W trakcie zajęć nieobowiązkowych lub pozalekcyjnych dla części uczniów szkoły dyżur pełni nauczyciel, któremu powierzono prowadzenie tych zajęć.
9. W razie zaistnienia wypadku uczniowskiego podczas przerwy, przed lekcjami lub po lekcjach nauczyciel dyżurujący udziela uczniowi pierwszej pomocy, zabezpiecza miejsce wypadku, a w razie konieczności wzywa pielęgniarkę szkolną lub pogotowie. O zaistniałym zdarzeniu nauczyciel powiadamia dyrekcję szkoły i wychowawcę klasy. Wychowawca klasy zobowiązany jest powiadomić o wypadku rodziców ucznia.
10. W przypadku stwierdzenia występowania zagrożeń dla bezpieczeństwa osób przebywających na terenie szkoły nauczyciel informuje o tym dyrektora szkoły.
11. Dyżur kończy się z dzwonkiem na rozpoczęcie kolejnej lekcji.

Placówki do których można zgłosić się o wsparcie w sytuacjach wymagających pomocy psychologiczno – pedagogicznej

1. **Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych** ,
ul. Kosmowskiej 5
tel. 34 362 24 24,
tel. kom. 739 212 739
2. **Częstochowskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych Powrót z U**,
ul. Wiolinowa 1.
tel. 34 324 60 97
3. **Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień** ,
ul. Ogrodowa 66
tel. 34 365 48 99, 34 324 32 56, 34 368 24 60
4. **Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży**,
ul. Sobieskiego 7 a,
tel. 34 324 95 39
5. **Telefon Zaufania dla młodzieży**
tel: 116 111

Karta zwolnienia

- Załącznik 1 do Procedury zwalniania ucznia z zajęć lekcyjnych na prośbę rodzica lub ucznia pełnoletniego (na kolejnej stronie):

.....
*Imię i nazwisko rodzica / prawnego opiekuna
/ pełnoletniego ucznia*

.....
(miejscowość, data)

**Technikum Nr 5
w Technicznych Zakładach Naukowych
ul. Jasnogórska 84/90, Częstochowa**

KARTA ZWOLNIENIA

Proszę o zwolnienie z lekcji (zajęć) w dniu..... o godz.
mnie / mojego dziecka* ucznia / uczennicy* klasy
z powodu.....

Biorę odpowiedzialność prawną za powrót i bezpieczeństwo swoje/mojego dziecka* w drodze ze szkoły,
jak i w godzinach, kiedy zgodnie z planem zajęć odbywają się lekcje (zajęcia) osoby zwalnianej.

.....
Podpis osoby przyjmującej oświadczenie

.....
Podpis rodzica/opiekuna prawnego/
pełnoletniego ucznia

* niepotrzebne skreślić